

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

14.02.2020

Lēmums Nr. 4-02/6

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

1. Stopiņu novada dome, adrese: Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu novads, LV-2130, e-pasts: novada.dome@stopini.lv.
2. SIA "Reģionālie projekti" (turpmāk – Izstrādātāja), adrese: Rūpniecības iela 32b-501, Rīga, LV-1045, e-pasts: birojs@rp.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnvarotais nekustamajam īpašumam "Ulbrokas Kļavas" (īpašuma kadastra Nr. 80960031406, zemes vienības kadastra apzīmējums 80960031300) Stopiņu novadā, kas groza teritorijas plānojumu (turpmāk – Lokālpilnvarotais).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2019. gada 13. novembra vēstule Nr. 19-175-e "Par iesniegumu par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu" (turpmāk – Vēstule Nr. 19-175-e), iesniegums "par plānošanas dokumenta Stopiņu novada nekustamā īpašuma "Ulbrokas Kļavas" (kadastra Nr. 80960031406, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 80960031300) lokālpilnvarotāja izstrādi, grozot teritorijas plānojumu" (turpmāk – Iesniegums), Stopiņu novada domes 2019. gada 4. septembra lēmums (prot. Nr. 59, 2.3. p.) "Par lokālpilnvarotāja izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumu veikšanai īpašuma "Ulbrokas Kļavas", Stopiņu nov. teritorijā" (turpmāk – Lēmums), Stopiņu novada domes apstiprinātais Darba uzdevums Nr. (19-02/LP) "Lokālpilnvarotāja izstrādei teritorijas plānojuma grozījumiem īpašuma "Ulbrokas kļavas", Stopiņu nov., teritorijā" (turpmāk – Darba uzdevums), Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2019. gada 24. oktobra vēstule Nr. 4.8/5715/2019-N "Par nosacījumu un informācijas sniegšanu lokālpilnvarotāja izstrādei īpašumam "Ulbrokas Kļavas", Stopiņu novadā", Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2019. gada 8. novembra vēstule Nr. 4.5.-20/8138 "Par lokālpilnvarotāja izstrādi īpašumā "Ulbrokas Kļavas", Stopiņu novadā", Veselības inspekcijas 2019. gada 8. oktobra vēstule Nr. 4.5.-4/27021/ "Nosacījumi teritorijas plānojumam", Stopiņu novada domes 2019. gada 11. decembra vēstule Nr. 2.2-2/E944 "Par Lokālpilnvarotāju nekustamajam īpašumam "Ulbrokas Kļavas" (kadastra Nr. 8096 003 1406, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 003 1300), Stopiņu novadā", Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta (turpmāk – Rīgas domes

Departaments) 2020. gada 20. janvāra vēstule Nr. DA-20-257-nd "Par lokālplānojumu nekustamajam īpašumam "Ulbrokas Kļavas" (kadastra Nr. 8096 003 1406, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 003 1300), Stopiņu novadā".

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo plānotā darbība neatbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 1. pielikumā vai 2. pielikumā minētajām darbībām un funkcionālā zonējuma maiņa atbilst Stopiņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2012.-2030. gadiem (turpmāk – Attīstības stratēģija).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2019. gada 13. novembrī Izstrādātāja Birojā iesniegusi Vēstuli Nr. 19-175-e, norādot, ka pašvaldība 2019. gada 4. septembrī pieņēmusi Lēmumu. Atbilstoši Iesniegumā un Lēmumā norādītajam:
 - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Attīstības stratēģijai un Stopiņu novada teritorijas plānojumam (turpmāk – Teritorijas plānojums) ar mērķi mainīt Teritorijas plānojumā esošo funkcionālo zonējumu, lai radītu priekšnoteikumus teritorijas ilgtspējīgai attīstībai, sekmējot teritoriju, kas paredzētas uzņēmējdarbībai, attīstību.
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorija ir nekustamā īpašums "Ulbrokas Kļavas" (kadastra Nr. 80960031406) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 80960031300 (turpmāk – Īpašums). Lokālplānojuma platība – 2,35 ha.
 - 2.3. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Īpašumam noteikts funkcionālais zonējums *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)*. Īpašums atrodas mežu aizsargjoslā ap Rīgas pilsētu. Teritorija robežojas ar valsts reģionālo autoceļu P4 *Rīga-Ērgļi* un reģionālo autoceļu P4 *Rīga-Ērgļi* un P5 *Ulbroka-Ogre* krustojumu, kā arī pašvaldības ielu. Zemes vienības lietošanas veids – mežu zeme. Īpašums atrodas ciema teritorijā un robežojas ar esošu publiskās un ražošanas objektu apbūves teritoriju.
 - 2.4. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir grozīt Teritorijas plānojumā Īpašumam noteikto funkcionālo zonējumu no *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)* uz *Publiskās apbūves teritoriju (P)*, tai skaitā, nosakot piekļuvi īpašumam.
 - 2.5. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam – Īpašumā netiek paredzētas tādas darbības, kurām saskaņā ar Likuma 1. pielikumā noteikto jāveic ietekmes uz vidi novērtējumu, kā arī netiek plānotas darbības, kurām saskaņā ar Likuma 2. pielikumu jāveic sākotnējais izvērtējums.
 - 2.6. Lokālplānojums neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. *Natura 2000* teritorijā.
3. Darba uzdevumā Lokālplānojuma izstrādei citu starpā izvirzīti šādi uzdevumi:

- 3.1. Veikt spēkā esošā Teritorijas plānojuma analīzi Lokālplānojuma teritorijai un blakus esošajām teritorijām, pamatot funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību un risinājumus, apbūves tehniskos parametrus.
- 3.2. Noteikt teritorijas izmantošanas veidus, precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas, noteikt un precizēt transporta infrastruktūras risinājumus piekļuvei.
- 3.3. Ja Lokālplānojumā tiek paredzēta mežaudžu (kas ir dabīgs šķērslis, kas kavē autoceļa P4 *Rīga-Ērgļi* radītā trokšņa izplatību) platības samazināšanās, izvērtējama nepieciešamība noteikt pasākumus trokšņu mazināšanai, lai nodrošinātu autoceļa P4 *Rīga-Ērgļi* radītā trokšņa līmeņa nepaaugstināšanos Lokālplānojumam piegulošajās teritorijās salīdzinot ar pašlaik esošo.
- 3.4. Saskaņot meža aizsargjoslas ap pilsētām izmaiņas.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Izstrādātāja veikusi konsultācijas ar sekojošām institūcijām:
 - 4.1. Pārvaldes 2019. gada 8. novembra vēstulē Nr. 4.5.-20/8138 “*Par lokālplānojuma izstrādi īpašumā “Ulbrokas Kļavas”, Stopiņu novadā*” norādīts, ka Pārvaldes ieskatā Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams. Vēstulē izvirzīti nosacījumi Lokālplānojuma izstrādei, tostarp attiecībā uz inženiertehniskās infrastruktūras risinājumiem, sugu un biotopu izpētei.
 - 4.2. DAP administrācija 2019. gada 24. oktobra vēstulē Nr. 4.8/5715/2019-N “*Par nosacījumu un informācijas sniegšanu lokālplānojuma izstrādei īpašumam “Ulbrokas Kļavas”, Stopiņu novadā*” uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, vienlaikus izvirzot nosacījumu, ka plānošana veicama atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem, saglabājot dabas kapitālu – it īpaši vecākās priedes šajā teritorijā, piesaistot sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētu ekspertu un paredzot teritorijā esošo dabas vērtību aizsardzības pasākumus.
 - 4.3. Veselības inspekcijas 2019. gada 8. oktobra vēstulē Nr. 4.5.-4/27021/ “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*” Lokālplānojuma izstrādei izvirzīti nosacījumi teritorijas turpmākajai izmantošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Veselības inspekcijas paudusi viedokli, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
 - 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d.

apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Izvērtējot Iesniegumu un Darba uzdevumu, Birojs secina, ka Lokālpārvaldības izstrādes mērķis ir mainīt Īpašumam esošo funkcionālo zonējumu no *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)* uz *Publiskās apbūves teritoriju (P)*. Īpašuma dienvidu daļā piegulošajās teritorijās jau ir noteikts funkcionālais zonējums *Publiskās apbūves teritoriju (P)*, kas saskaņā ar Teritorijas plānojuma ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu komerciālu vai nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietošanu, paredzot atbilstošu infrastruktūru. No Iesnieguma un Lēmuma izriet, ka arī Lokālpārvaldības teritoriju iecerēts izmantot uzņēmējdarbības attīstībai. Tā kā tuvākajā apkārtnē ir salīdzināmas izmantošanas teritorijas, kā arī rūpnieciskās apbūves teritorijas, nav sagaidāms, ka Lokālpārvaldības īstenošana radīs priekšnoteikumu būtiskām izmaiņām (vides kvalitātes aspektā) teritorijās, kas pret pārmaiņām ir īpaši jutīgas (piemēram, dzīvojamās apbūves teritorijas, izglītības iestāžu un veselības aprūpes teritorijas).
- 5.3. Vienlaikus no Lokālpārvaldības risinājumiem izriet, ka uz plānoto izmaiņu rēķina tiks samazināta meža josla gar autoceļu P4 *Rīga–Ērgļi*, turklāt Lokālpārvaldības teritorija ir arī noteikta kā daļa no mežu aizsargjoslas ap Rīgas pilsētu. Ministru kabineta 2003. gada 4. februāra noteikumu Nr. 63 “*Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 63) 13. viens *prim* punktā noteikts, ka: “*grozot vai izstrādājot jaunu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, nodrošina, lai attiecīgās pilsētas aizsargjoslas kopplatība saglabātos ne mazāka kā esošā platība*”. Attiecīgi Lokālpārvaldības izstrāde nodrošināma sasaistē ar veicamajām izmaiņām citā teritorijā, kur aizsargjoslas platību izmaiņas tiks kompensētas. Saistībā ar minēto jautājumu, kas identificēts kā viens no risināmajiem aspektiem arī Darba uzdevumā, Birojs ir uzklauzījis gan Stopiņu novada domes, gan Rīgas domes viedokli. Kā izriet no Stopiņu novada domes 2019. gada 11. decembra vēstules Nr. 2.2-2/E944 “*Par Lokālpārvaldības nekustamajam īpašumam “Ulbrokas Kļavas” (kadastra Nr. 8096 003 1406, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8096 003 1300), Stopiņu novadā*” un Rīgas domes Departamenta 2020. gada 20. janvāra vēstules Nr. DA-20-257-nd “*Par lokālpārvaldības nekustamajam īpašumam “Ulbrokas Kļavas” (kadastra Nr. 80960031406, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 80960031300), Stopiņu novadā*”, pašvaldības attiecīgā jautājuma risināšanā nesaskata sarežģījumus un abas apstiprina, ka kompensējošās platības paredzēts noteikt atbilstoši Noteikumu Nr. 63 nosacījumiem.
- 5.4. Birojs secina, ka Lokālpārvaldības izstrādes nosacījumos jau ir iestrādāta prasība iespējamās ietekmes uz blakus teritorijām novērtējumam, Darba uzdevumā izvirzot prasību ievērtēt meža platības samazināšanās ietekmi uz vides trokšņa izplatīšanos (ko rada satiksme pa autoceļu P4 *Rīga–Ērgļi*). Saistībā ar minēto Birojs ņem vērā, ka Lokālpārvaldības teritorija atrodas pie valsts reģionālā autoceļa P4 *Rīga–Ērgļi*, tādēļ pastāv liela varbūtība, vides troksnis Īpašumā pārsniedz (vai pēc meža platības samazināšanās – var pārsniegt) vides trokšņa robežlielumus, kādi noteikti teritorijām ar dzīvojamo apbūvi. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 147. punktā noteikts: “*plānojot jaunas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktos piesārņojuma robežlielumus*”. Birojs secina, ka vispārēji funkcionālajā zonā *Publiskās apbūves teritorija (P)* Teritorijas plānojums pieļauj arī dzīvojamo apbūvi (rindu mājas un daudzdzīvokļu mājas kā teritorijas papildizmantotā veids), tādēļ vērš pašvaldības uzmanību, ka Lokālpārvaldības TIAN

nosacījumos atļautos teritorijas izmantošanas veidus Īpašumam, visdrīzākais, ir pamats noteikt šaurākus, neparedzot tajos dzīvojamās apbūves pieļaujamību, jo šāda nepieciešamība izriet no Noteikumu Nr. 240 147. punkta.

- 5.5. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālplānojuma teritorijā netiek plānotas darbības, kas atbilstu Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām. Attiecīgi secināms, ka tirdzniecības, pakalpojumu u.c. veida komerciāli objekti (piemēram, tirdzniecības centri, autostāvvietas), kādus paredzēts Lokālplānojuma teritorijā pieļaut, netiks noteikti tādi, kas apjoma un mēroga ziņā varētu sasniegt Likuma 2. pielikumā noteiktas robežvērtības.
- 5.6. Lokālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tās tuvumā, tajā nav noteikti mikroliegumi. Vienlaikus DAP administrācija izvirzījusi prasību veikt teritorijas bioloģisko novērtējumu, plānošanas risinājumos pēc iespējas saudzējot dabas vērtības.
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina, ka plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas un Lokālplānojuma īstenošana būs saistīta ar antropogēnās (arī transporta) slodzes palielināšanos konkrētajā teritorijā, tāpat ir identificējams, ka ar plānošanas instrumentiem būs jārisina arī atsevišķas vides problēmas. Tomēr, vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu un to, vai identificējami mehānismi vides problēmu pārvaldībai, vērtējot apkārtējo teritoriju izmantošanu un grozījumu būtību, Birojs secina, ka nav sagaidāmas tik nozīmīgas un būtiskas vides stāvokļa izmaiņas, kas būtu pamats Stratēģiskā novērtējuma piemērošanai. Šāds secinājums izriet no iespējamās ietekmes izvērtējuma atbilstoši Likuma 23. divi *prim* panta kritērijiem, jo īpaši minētā panta 1. punkta a., b., d. apakšpunkta, 2. punkta d. un e. apakšpunkta, 3. un 4. punkta. Birojs secina, ka, izpildot Pārvaldes un Veselības inspekcijas izvirzītos nosacījumus un ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas būtiskas ar vides piesārņojumu un ainavu aizsardzību saistītas vides problēmas. Ņemot vērā Darba uzdevumā jau iekļautos vērtēšanas uzdevumus, pie nosacījuma, ka tiek ievērotas arī institūciju izvirzītās vides un cilvēku veselības aizsardzības prasības, Lokālplānojuma īstenošana nebūs saistīta ar tādu būtisku ietekmi uz vidi, lai plānošanas dokumentam būtu samērīgi papildus piemērot arī Stratēģisko novērtējumu.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums;
- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 17., 53., 147. punkts;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”;
- Ministru kabineta 2003. gada 4. februāra noteikumi Nr. 63 “*Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas Vēstuli Nr. 19-175-e un tai pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus, piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs secina, ka Lokālplānojums nav saistīts ar būtiskām vides stāvokli ietekmējošām izmaiņām, Lokālplānojums

attiecas uz salīdzinoši nelielas teritorijas izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, tajā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikuma darbības, Lokālpilnojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un tajā plānotās darbības nav saistītas ar iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Tādejādi Lokālpilnojums neatbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkta nosacījumiem.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam nekustamajam īpašumam “*Ulbrokas Kļavas*” (īpašuma kadastra Nr.80960031406, zemes vienības kadastra apz. 80960031300) Stopiņu novadā, kas groza teritorijas plānojumu.

Direktora p.i. -

direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

(paraksts*)

I.Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko paraksts